

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף כג עמוד ב

חכם	נסיין למסקנה
רבי יוסי הגלילי	הפסוק לא תאכלו וכיו"ב-כולל גם איסור אכילה וגם איסור הנאה והפסוקים באים למנוע איסור הנאה.
רבי עקיבא	הפסוק לא תאכלו וכיו"ב-רק איסור אכילה ולא כולל איסור הנאה והפסוקים באו לצייץ טומאה וטהרה.
	דוחים את נסיין המסקנה המחלוקת ביניהם לגבי היקף היתר הנאה
	הפסוק לא תאכלו וכיו"ב- רבי יוסי הגלילי לא כולל חלב וגידים ולהם פסוק נוסף. כולל גם איסור אכילה וגם רבי עקיבא כולל חלב וגידים ופסוק נוסף לטומאה וטהרה. איסור הנאה.
	לדעת רבי יוסי תשובה 1 תשובה 2 יש קול וחומר-חלב העונש ראינו שיש היתר הנאה לחלב, אז באמת גיד אסור כרת ומותר בהנאה, גיד שאינו שיהיה אסור גידים? בהנאה. ענוש כרת בוודאי שמותר בהנאה.
	לגבי רבי שמעון שאסר גיד נבילה-עונה לקל וחומר והתנא הקודם-גיד הותר. שחלב הותר אצל חיה ויותר חמור מגיד שלא הותר אצל חיה, בהנאה אצל נבילה.

מאי לאו בהא קמיפליגי, דרבי יוסי הגלילי סבר: לא תאכלו משמע בין איסור אכילה בין איסור הנאה, וכי אתא קרא - למישרייה לנבילה בהנאה הוא דאתא. ורבי עקיבא סבר: איסור אכילה - משמע, איסור הנאה לא משמע. וכי אתא קרא - לטומאה וטהרה! - לא, דכולי עלמא לא תאכלו - משמע בין איסור אכילה בין איסור הנאה. והכא בהא קמיפליגי; רבי יוסי הגלילי סבר: כשהותרה נבילה - היא הותרה, חלבה וגידה - לא הותרו. וכי איצטרך קרא - להיתר הנאה הוא דאתא. ורבי עקיבא סבר: כשהותרה נבילה - חלבה וגידה נמי הותרו, וכי איצטרך קרא - לטומאה וטהרה. ורבי יוסי הגלילי, אשכחן חלב דשרייה רחמנא בהנאה, אלא גיד נימא דאסור! - איבעית אימא: הכי נמי דאסור, איבעית אימא: מיתיה לה בקל וחומר: ומה חלב שענוש כרת - מותר בהנאה, גיד שאינו ענוש כרת - לא כל שכן? - ורבי שמעון דאסר; איכא למיפרך: מה לחלב שכן הותר מכללו אצל חיה, תאמר בגיד שלא הותר מכללו אצל חיה. - ואידך: בבהמה קאמרינן, בבהמה מיהת לא אישתי.

הסבר א"ב- דף כ"ג עמוד ב מסכת פסחים גמרא - פרק שני - הגדרה מעשית למחלוקת חזקיה ורבי אבהו

חכמים	חולקים	חזקיה	רבי אבהו
חזקיה ורבי אבהו	בחמץ בפסח לפי חכמים ושור נסקל לפי כולם לא יאכל	חזקיה	רבי אבהו
חזקיה ורבי אבהו	למעשה בחולין שנשחטו בעזרה	ממעט זאח	לא ממעט
	רבי יהושע בן לוי	רבי שמואל בר נחמני	רבי אבהו
	רבי שמואל בר נחמני-ישב	רבי יהושע בן לוי	רבי אבהו
	ואמר בשם רבי יהושע בן לוי		
	מהיכן לומדים שכל איסורי האכילה כוללים גם איסורי הנאה?	תשובה	שואלים-תלמד מדובר בשור הנסקל וחמץ בפסח. לא יאכל?
	תשובה-לא יאכל מלמד	שואלים-תלמד	סובר כמו רבי יהודה
	איסור אכילה, איסור הנאה לא מלמד.	מנבלה?	אם זה לא לאכילה, זה להנאה.

חלק א"ב-ב' במסכת פסחים דף כ"ג עמוד ב'

מכדי אותביניהו כל הני קראי ושיניהו, חזקיה ורבי אבהו במאי פליגי? בחמץ בפסח ואליבא דרבנן, בשור הנסקל ואליבא דרבויי הכל. חזקיה נפיק ליה מלא יאכל, ורבי אבהו נפיק ליה מנבילה. מכדי, בין למר ובין למר אסורין בהנאה - מאי בינייהו? - איכא בינייהו: חולין שנשחטו בעזרה. חזקיה סבר לא יאכל - למעוטי הני, אתו - למעוטי חולין שנשחטו בעזרה. רבי אבהו סבר: אתו - למעוטי הני, חולין שנשחטו בעזרה - לאו דאורייתא נינהו.

ויניב והוא מניבן קמיה רבי שמואל בו נזמני, ויניב וקאמו משמיה רבי יהושע בן לוי: מנין לכל איסורין שבתורה דכי היכי דאסורין באכילה הכי נמי אסורין בהנאה, ומאי ניהו - חמץ בפסח ושור הנסקל. מנין? תיפוק ליה מלא יאכל! - לא יאכל - איסור אכילה משמע ליה, איסור הנאה - לא משמע ליה. - תיפוק ליה מנבילה! - סבר לה כרבי יהודה, דאמר: דברים רבתי - או סבר לה כרבי יהודה - תיפוק ליה מרובא דנפקא ליה לרבו והודה מלרבי

תוספות מסכת פסחים דף כג עמוד ב

ומה חלב שענוש כרת מותר בהנאה - וא"ת לימא שור הנסקל ושאר איסורי הנאה יוכיחו שאינן בכרת ואפ"ה אסורין בהנאה וי"ל דה"פ ומה חלב שענוש כרת ואסור באכילה ומותר בהנאה כמו נבילה עצמה גיד שאין ענוש כרת לכ"ש שיהא בכלל היתר נבילה והשתא לא שייך למימר תוכיח ולא מצי למיעבד נמי ק"מ דמדם דדם אינו בכלל נבילה ואפילו טומאה אין בו מטעם נבילה כדפריש' לעיל (דף כב). אבל חלב הוא שפיר בכלל נבילה דלטומאה לא הוא צריך קרא דאדרבה לטהרו מידי נבילה מצריך קרא והא דקאמר היא הותרה וחלבה לא הותרה לאו משום דלא הוי בכלל נבילה אלא משום דלא הותרה בבילה אלא מה שהותר בטוהרה באכילה והשתא א"ש הא דקאמר ואידך אן בבהמה קיימינן דלא ילפינן אלא שיהא בכלל היתר נבילה אבל בעלמא מודה דפרך שפיר. בבהמה מיהא לא אישתי - אין להקשות דגיד חיה מיהא ליסר דכיון דשל בהמה לא מיתסר בהנאה אם כן לא יאכל דכתיב גבי גיד הנשה באכילה דזקא קאמר ומהיכא תיתי לן לאסור של חיה בהנאה. בבהמה מיהא לא אישתי - אין להקשות דגיד חיה מיהא ליסר דכיון דשל בהמה לא מיתסר בהנאה אם כן לא יאכל דכתיב גבי גיד הנשה באכילה דזקא קאמר ומהיכא תיתי לן לאסור של חיה בהנאה. מאי בינייהו - תימא לרשב"א לימא דאיכא בינייהו חמץ נוקשה וחמץ דגן גמור ע"י תערובות דמריבין בריש אלו עוברין (לקמן מג). מכל מחמצת לא תאכלו דלחזקיה מותר בהנאה ולרבי אבהו כל מקום שנאמר לא תאכלו משמע איסור הנאה וכי תימא כיון דמריבין ליה לאכילה ה"ה להנאה אם כן כרת נמי ליחייב. דכתיב והנה שורף - פרש"י בשעיר נחשון ובת"כ דריש בהדיא אשעיר דראש חודש דמכתיב אותה נתן לכם וגו' והיינו של ר"ח דמכפר עון על טומאת מקדש וקדשיו. דהא כתיב והנה שורף - פרש"י ואמר להו משה הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה מכלל דאם הובא שפיר עבוד דשרפיה הקשה הרב רבינו שלמה מטרושי הא על כרחיך לאו שפיר עבוד דשרפיה דהא שרפיה בלא עיבור צורה ואמר בפרק כיצד צולין (לקמן פב): כל שפסולו בגופו ישרף מיד בדם ובבעלים תעובר צורתו ויצא לשריפה וקרא ה"ק מדוע לא אכלתם את החטאת הן לא הובא את דמה הא אם הובא שפיר עבוד דלא אכלו ואומר ר"י דה"פ אם אינו ענין לגופו דהא קי"ל בפרק כיצד צולין (גם זה שם) כל שפסולו בקדש בשריפה וחסאת דהארן משום מעשה שהיה תנהו לכל איסורים.

רש"י מסכת פסחים דף כג עמוד ב

חלבה וגידה לא הותרו - דחלב אינו בכלל בשר, הלכך לא הוה במשמע תתנה ואכלה, וגבי נוגע בנבלתה נמי לאו חלב במשמע, הלכך יעשה לכל מלאכה - לא הוצרך לטהרו, אלא להתיירו מכלל הנאות לא תאכל חלב. ור' עקיבא סבר - חלב בכלל נבילה, בין להיתר הנאה בין לטמא, הלכך, כי איצטרך קרא - לטהרו איצטרך. ור' שמעון - דאמר לעיל גיד אסור בהנאה, משום דסבירא ליה אין בגידין בנותן טעם, ולא הותר בכלל נבילה, מאי טעמא לא מיתיה ליה כר' יוסי להיתר הנאה מקל וחומר מחלב? מכללו - אף באכילה. ואידך - ר' יוסי אמר לך: אנא בחלב בהמה קא מייטינא קרא להיתר בהנאה, דקרא בחלב שור וכשב קאי, וקא שרי ליה בהנאה, ובבהמה לא הותר מכללו באכילה, הלכך אתי גיד הנשה מיניה. מכדי אותביניהו כל הנך קראי - דכל איסורין שנאמר בהן לא תאכל ומותרין בהנאה. ושיניהו - ר' אבהו, ואשכח בהו פרטא להיתר, לא מצינו באחד מכולם שהחמיר בו ר' אבהו, ויאמר שאסור בהנאה ולחזקיה לישתרו, אלא, דבר האסור - אסור לדברי שניהו, והמותר - מותר לדברי שניהו. במאי פליגי - דאין לך איסורי הנאה בדבר שנאמר בו לאו באכילתו, שלא נאמר בו פרט להיתר, אלא הנך שני דברים דכתיב בהן לא יאכל כגון שור הנסקל וחמץ בפסח, ובין למר ובין למר אסורין. ואליבא דרבנן - דפליגי עליה דר' יוסי, דאמר לעיל: חמץ בפסח מותר בהנאה. מנבילה - מדאיצטרך קרא למישרי נבילה, ואי הוה כתיב לא תאכל נמי הוה מיתסרי. איכא בינייהו חולין שנשחטו בעזרה - ואליבא דר' יהודה, דאמר מנבילה לא מצי למיגמר, דלדברים ככתבן אתא, דחזקיה סבר: הני תרי מדשני בדיבוריה - איתסר, ולכל תשלובן אותו לא הוצרך למעט את אלו ולאוסרין בהנאה, וכי אתא למעוטי - חולין שנשחטו בעזרה אתא, וכדפרישית לעיל, ור' אבהו סבר: אין חילוק בין לא יאכל בין לא יאכל, ואצטרך אותו למעוטי הני, והכי משמע: טריפה, אף על גב שכתבתי לך לאו באכילתה - אני מתיר לך הנאתה, אבל לא חמץ ושור הנסקל, שלא פרטתי לך בהן היתר. חולין בעזרה לאו דאורייתא - וכי אמר ר' אבהו לא יאכל איסור הנאה משמע - אליבא דר' מאיר אמרה, דלית ליה לדברים ככתבן, ומדאיצטרך למישרי נבילה - מכלל דשאר איסורין, כגון חמץ ושור הנסקל, אסירי, ולאו משום שינוי הלשון, שאין חילוק בין לא יאכל ללא יאכל לר' אבהו, אלא מדאיצטרך למישרי נבילה ואתו לר' מאיר - למעוטי חולין בעזרה. הכי גרסינן: ומאי נינהו חמץ בפסח ושור הנסקל, ותיפוק ליה מהיכא דנפקא ליה לר' יהודה - לעיל, אליבא דר' אבהו, דמיתיה ליה מאותו אתה משליך לבלב, ואי אתה משליך שאר איסורין.